

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Guzun Ion și Cobzac Elena,

examinând admisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Pucas Ina în numele inculpatului, prin care solicită casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2022, în cauza penală în privința lui

Bodrug Igor Xxxx, născut la xxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 03.01.2019 – 12.01.2021;

Instanța de apel: 10.02.2021 – 27.01.2022;

Instanța de recurs: 02.06.2022 – 13.10.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12 ianuarie 2021, Bodrug Igor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevazute de art. art. 190 alin. (1), 190 alin. (1); 190 alin. (1); 190 alin. (1) Cod penal, numindu-i ca pedeapsă:

- pe art. 190 alin. (1) Cod penal (partea vătămată Ivanov Nina) - 1 (un) an închisoare, în penitenciar de tip semiînchis;

- pe art. 190 alin. (1) Cod penal (partea vătămată Bîrca Maria) - 1(un) an închisoare, în penitenciar de tip semiînchis;

- pe art. 190 alin. (1) Cod penal (partea vătămată Matasari Diana) - 1 (un) an închisoare, în penitenciar de tip semiînchis;

- pe art. 190 alin. (1) Cod penal (părțile vătămate Graur Alexandru și Graur Tatiana) – 1 (un) an închisoare, în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor a fost stabilită lui Bodrug Igor de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile articolului 90¹ Cod penal - 1 (un) an și 3 (trei) luni va executa în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei s-a suspendat condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani, obligându-l să nu-și schimbe domiciliu și/sau reședința fără consimțământul organului competent.

S-au admis parțial acțiunile civile înaintate de părțile vătămate Ivanov Nina, Bîrca Maria, Graur Alexandru, Graur Tatiana și Matasari Diana.

S-a încasat din contul inculpatului Bodrug Igor în folosul părții vătămate Ivanov Nina prejudiciul material în sumă de 5 100 (cinci mii o sută) lei.

S-a încasat din contul inculpatului Bodrug Igor în folosul părții vătămate Bîrca Maria prejudiciul material în sumă de 46270,34 (patruzeci și șase mii două sute șaptezeci lei 34 bani).

S-a încasat din contul inculpatului Bodrug Igor în folosul părții vătămate Bîrca Maria prejudiciul moral în sumă de 5000 (cinci mii lei).

S-a încasat din contul inculpatului Bodrug Igor în folosul părții vătămate Matasari Diana prejudiciul material în sumă de 74703,22 (șaptezeci și patru mii șapte sute trei lei 22 bani).

S-a încasat din contul inculpatului Bodrug Igor în folosul părții vătămate Matasari Diana prejudiciul moral în sumă de 5000 (cinci mii lei).

S-a încasat din contul inculpatului Bodrug Igor în folosul părții vătămate Graur Alexandru prejudiciul material în sumă de 60000 (șaizeci mii) lei.

S-a încasat din contul inculpatului Bodrug Igor în folosul părții vătămate Graur Alexandru prejudiciul moral în sumă de 5000 (cinci mii lei).

S-a încasat din contul inculpatului Bodrug Igor în folosul părții Graur Tatiana prejudiciul material în sumă de 6000 (șase mii) lei.

S-a încasat din contul inculpatului Bodrug Igor în folosul părții Graur Tatiana prejudiciul moral în sumă de 2000 (două mii lei).

2. Pentru a se pronunța în cauza dată în sensul enunțat, instanța de fond a constatat că, Bodrug Igor la data de 20.03.2018, în jurul orei 20:00 min., aflându-se în mun. xxxx, or. xxxx, str. xxxx, având scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane, prin inducerea în eroare a persoanei, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, având un comportament viclean, sub pretextul că va confecționa mobilă, și anume un dulap cu dimensiunea de 2.5m. lățime și 2.3m lungime, cu uși glinsate, termen de o lună, adică până la 20.04.2018, a obținut de la partea vătămată Ivanov Nina suma de 8500 lei, fără ca ulterior să-și execute obligațiile asumate, astfel, cauzându-i părții vătămate Ivanov Nina, un prejudiciu material în proporții considerabile în sumă de 8500 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Bodrug Igor a săvârșit - *escrocheria*, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori încă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile*, infracțiune prevăzută la art. 190 alin. (1) Cod penal.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 05.04.2019, a fost conexată cauza penală nr. xxx de învinuire a lui Bodrug Igor în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal la cauza penală nr. xxx.

Atfel, Bodrug Igor, în perioada de timp din 04.09.2019 și până la 07.02.2018, aflându-se pe str. xxxx, la domiciliul cet. Bîrcă Maria, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor, prin inducerea în eroare a acesteia, prin prezentare ca adevărată a unei fapte mincinoase, sub pretextul confecționării mobilei pentru bucătărie, simulând întocmirea unui act juridic și anume a mai multor recipise în acest sens, prin comportamentul său viclean a determinat-o pe Bîrcă Maria să-i transmită mai multe sume de bani în sumă totală de 2040 euro, care conform ratei oficiale BNM din 04.09.2017 constituie 43 270, 44 lei MDL.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Bodrug Igor a săvârșit - *escrocheria*, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii actului juridic, încheierea acestuia fiind determinată de comportamentul viclean al făptuitorului, care a produs daune considerabile*, infracțiune prevăzută la art. 190 alin. (1) Cod penal.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 05.04.2019, a fost conexată cauza penală nr. xxx de învinuirea lui Bodrug Igor în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal la cauza penală nr. xxx.

Astfel, Bodrug Igor în perioada lunilor aprilie - mai a anului 2018, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, prin comportamentul său viclean, îndreptat la inducerea în eroare a victimei prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii și calităților substanțiale ale obiectului actului juridic, camuflându-și intențiile sale drept relații civile, făcând uz de încrederea lui Graur Alexandru, dobândită în baza unor raporturi juridice anterioare, nedorind din start să-și execute obligațiunile asumate, sub pretextul confecționării unui set de mobilă pentru bucătărie și a unui dulap cupe pentru dormitor, care urma a fi instalată în imobilul

situat pe str. xxxx, mun. xxxx, în urma efectuării unor măsurări în imobilul nominalizat, a solicitat și a primit de la Graur Alexandru suma de 60 000 lei, obligându-se să execute lucrările. În urma unor discuții purtate la telefon cu Graur Alexandru, fiind întrebat despre etapa la care se află lucrările de confecționare a mobilierului, Bodrug Igor realizând că este suspectat în faptul că lucrările nu sunt efectuate, continuându-și intenția infracțională, acționând în vederea insuflării încrederii părții vătămate, s-a întâlnit cu acesta la 04.06.2018, la atelierul de producție de pe str. Meșterul Manole, mun. Chișinău, unde a întocmit o recipisă din numele său, prin care a confirmat că a primit suma de 60 000 lei și totodată, s-a obligat să confecționeze și instaleze mobilierul până la 25.06.2018. Aplicând același mod de operare la realizarea în continuare a intenției sale infracționale, la 25.06.2018, Bodrug Igor, aflându-se la atelierul de producție de pe str. Meșterul Manole, mun. Chișinău, a mai întocmit o recipisă din numele său, prin care a confirmat că a primit suma de bani și se obligă să confecționeze mobilierul pentru care a primit suma de 60 000 lei, asigurându-l pe Graur Alexandru că acesta va fi confecționată în scurt timp.

Tot el, la 30 ianuarie 2018, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, prin comportamentul său viclean, îndreptat la inducerea în eroare a victimei prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii și calităților substanțiale ale obiectului actului juridic, camuflându-și intențiile sale drept relații civile, făcând uz de încrederea lui Graur Tatiana, dobândită în baza unor raporturi juridice avute anterior cu fiul acesteia, nedorind din start să-și execute obligațiunile asumate, sub pretextul confecționării unui dulap-cupe pentru dormitor, care urma a fi confecționat și instalat în imobilul situat pe str. xxxx, mun. xxxx în termen de o lună, în urma efectuării unor măsurări, a solicitat și a primit de la Graur Tatiana suma de 6 000 lei, ce constituie plata în avans din suma totală de 14 500 lei, obligându-se să execute lucrările. În urma unor discuții purtate la telefon cu Graur Tatiana, fiind întrebat despre etapa la care se află lucrările de confecționare a mobilierului, Bodrug Igor realizând că este suspectat în faptul că lucrările nu sunt efectuate, continuându-și intenția infracțională, acționând în vederea insuflării încrederii părții vătămate, a întocmit o recipisă din numele său, prin care a confirmat că a primit suma de 6000 de lei ca avans și totodată, s-a obligat să confecționeze și instaleze mobilierul până la 06.06.2018.

În consecință, ca rezultat al acțiunilor sale criminale din faza inițială, când a solicitat și a primit banii de la părțile vătămate, întărite ulterior prin manopere frauduloase sub formă de recipise, Bodrug Igor a însușit mijloacele bănești primite,

fără a-și îndeplini obligațiunile de a confecționa mobilierul, cauzându-le astfel lui Graur Alexandru și Graur Tatiana un prejudiciu material în proporții considerabile, în sumă totală de 66 000 (șase zeci și șase mii) lei.

Astfel, prin, acțiunile sale intenționate Bodrug Igor a săvârșit *escrocheria*, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, a calităților substanțiale ale obiectului și a părților (identitatea acestora fiind determinantă la încheierea actului juridic) actului juridic, încheierea căruia a fost determinată de comportamentul viclean, care a produs daune considerabile, infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (1) din Codul penal.*

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20.09.2019, a fost conexată cauza penală nr. xxx de învinuirea lui Bodrug Igor în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, la cauza penală nr. xxx.

Astfel, Bodrug Igor pe parcursul anilor 2017-2018, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul confecționării și montării mobilierului destinat pentru bucătărie, prin inducerea în eroare, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii și calității obiectului actului juridic anulabil, determinată de comportamentul viclean al făptuitorului, în timp ce se afla în apartamentul nr. xx din str. xxx, mun. xxx, a dobândit ilicit de la Matasari Diana mijloace bănești în sumă de 45 000 lei, astfel cauzându-i părții vătămate o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 45 000 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Bodrug Igor a săvârșit - *escrocheria*, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii actului juridic, încheierea acestuia fiind determinată de comportamentul viclean al făptuitorului, care a produs daune considerabile, infracțiune prevăzută la art. 190 alin. (1) Cod penal.*

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. Avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Bodrug Igor să fie achitat în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, pe toate patru episoade din motivul că în acțiunile acestuia nu persist elementele constitutive ale infracțiunii. Să fie lăsate fără examinare acțiunile civile depuse de părțile vătămate Matasari Diana, Graur Alexandru, Graur Tatiana, Bîrcă Maria privind prejudiciul material și moral.

În motivarea cererii de apel a invocat că, sentința este ilegală, neîntemeiată și pasibilă casării deoarece instanța de fond a examinat cauza unilateral, punând la baza sentinței de condamnare numai probele acuzării. Astfel, instanța nu s-a expus

motivată asupra argumentelor inculpatului expuse în cadrul urmăririi penale și nu a respectat principiile generale ce reglementează desfășurarea procesului penal la capitolul administrării prezentării probelor de către părți, circumstanță care constituie temei de casare a sentinței pronunțate.

Pe parcursul examinării cauzei în urma audierii martorului, părților vătămate, nu a fost dovedită vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor imputate. Învinuirea adusă inculpatului Bodrug Igor nu este întemeiată, deoarece acuzația nu a acumulat și nu a prezentat în fața instanței careva probe incontestabile care ar dovedi cert vinovăția în comiterea infracțiunii. În cadrul examinării cauzei vinovăția lui Bodrug Igor în comiterea infracțiunii incriminate prin prisma art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității, utilității și în ansamblu din punct de vedere al coroborării probelor nu și-a găsit confirmare. Inculpatul pe parcursul cercetării cauzei la urmărirea penală nu și-a recunoscut vina.

Latura obiectivă a escrocheriei se realizează prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei fapte minciunoase, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean. În cadrul ședinței de judecată părțile vătămate Bîrcă Maria, Ivanov Nina, Matasar Diana, Graur Alexandru au explicat că s-au înțeles cu Bodrug Igor să le confecționeze mobilă. Astfel, Bodrug Igor nu a indus în eroare nici o parte vătămată, nu a mințit pe nimeni, nu a avut comportament dolosiv și viclean, ori acesta a început a confecționa mobilă dar nu a finisat-o. El a procurat împreună cu părțile vătămate, furnituri, vopsea și chiar a finisat uneia din părțile vătămate confecționarea mobilei, fapt confirmat de părțile vătămate.

În acțiunile inculpatului lipsește latura obiectivă, cât și cea subiectivă a componentei de infracțiune, iar relațiile dintre inculpatul și părțile vătămate sunt pur civile.

Referitor la personalitatea inculpatului reiterează că acesta anterior nu s-a aflat în conflict cu legea, se caracterizează pozitiv, are la întreținere un copil minor.

3.2. Avocatul Pucas Ina în numele inculpatului, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În motivarea apelului a invocat drept temei că, în cadrul urmăririi penale inculpatul Bodrug Igor vina în comiterea infracțiunilor incriminate a recunoscut și a declarat că se căiește sincer în cele comise și dorește să recupereze prejudiciul cauzat părților vătămate. Cercetarea judecătorească în instanța de fond a avut loc în lipsa inculpatului. Mai mult decât atât, cu toate că instanța indică în sentința contestată că

inculpatul a recunoscut vina, fiind audiat la urmărirea penală, declarațiile acestuia nu au fost cercetate și nu au fost luate în considerare la pronunțarea sentinței.

În instanța de fond inculpatul a fost apărat de un avocat din oficiu, iar când a încheiat contract cu un avocat ales, cercetarea judecătorească a fost încheiată, fapt despre care inculpatul nu a putut să cunoască. Reieșind din circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului, acesta se învinuiește de comiterea infracțiunii mai puțin grave, recunoaște vina, nu are antecedente penale, dorește să recupereze prejudiciul cauzat părților vătămate, fiind posibilă chiar împăcarea acestora.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2022, au fost admise apelurile declarate, sentința casată parțial, în latura penală, și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Procesul penal în privința lui Bodrug Igor, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (1); art. 190 alin. (1); art. 190 alin. (1); art. 190 alin. (1) Cod penal, se încetează în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12. 2021, cu liberarea acestuia de pedeapsă .

În rest sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a constatat că, prin cercetarea probelor pertinente, concludente, utile și veridice expuse supra a fost dovedit dincolo de orice dubiu rezonabil că, Bodrug Igor, la data de 20.03.2018, în jurul orei 20:00 min., aflându-se în mun. xxx, or. xxxx, str. xxxx, având scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane, prin inducerea în eroare a persoanei, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, având un comportament viclean, sub pretextul că va confecționa mobilă, și anume un dulap cu dimensiunea de 2.5m., lățime și 2.3m lungime, cu uși glinsate, termen de o lună, adică până la 20.04.2018, a obținut de la partea vătămată Ivanov Nina suma de 8500 lei, fără ca ulterior să-și execute obligațiile asumate, astfel, cauzându-i părții vătămate Ivanov Nina, un prejudiciu material în proporții considerabile în sumă de 8500 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Bodrug Igor a săvârșit *escrocheria*, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori încă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, infracțiune prevăzută la art. 190 alin. (1) Cod penal.*

Bodrug Igor, în perioada de timp din 04.09.2019 și până la 07.02.2018, aflându-se pe str. xxxx, ap. xx, la domiciliul cet. Bîrcă Maria, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor, prin inducerea în eroare a acesteia, prin prezentare ca adevărată a unei fapte mincinoase, sub pretextul confecționării mobilei pentru bucătărie, simulând întocmirea unui act juridic și anume a mai multor recipise în acest sens, prin comportamentul său viclean a determinat-o pe Bîrcă Maria să-i transmită mai multe sume de bani în sumă totală de 2040 euro, care conform ratei oficiale BNM din 04.09.2017 constituie 43 270, 44 lei MDL.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Bodrug Igor a săvârșit *escrocheria*, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii actului juridic, încheierea acestuia fiind determinată de comportamentul viclean al făptuitorului, care a produs daune considerabile*, infracțiune prevăzută la art. 190 alin. (1) Cod penal.

Bodrug Igor în perioada lunilor aprilie - mai a anului 2018, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, prin comportamentul său viclean, îndreptat la inducerea în eroare a victimei prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii și calităților substanțiale ale obiectului actului juridic, camuflându-și intențiile sale drept relații civile, făcând uz de încrederea lui Graur Alexandru, dobândită în baza unor raporturi juridice anterioare, nedorind din start să-și execute obligațiunile asumate, sub pretextul confecționării unui set de mobilă pentru bucătărie și a unui dulap cupe pentru dormitor, care urma a fi instalată în imobilul situat pe str. xxxx, mun. xxxx, în urma efectuării unor măsurări în imobilul nominalizat, a solicitat și a primit de la Graur Alexandru suma de 60 000 lei, obligându-se să execute lucrările. În urma unor discuții purtate la telefon cu Graur Alexandru, fiind întrebat despre etapa la care se află lucrările de confecționare a mobilierului, Bodrug Igor realizând că este suspectat în faptul că lucrările nu sunt efectuate, continuându-și intenția infracțională, acționând în vederea insuflării încrederii părții vătămate, s-a întâlnit cu acesta la 04.06.2018, la atelierul de producție de pe str. Meșterul Manole, mun. Chișinău, unde a întocmit o recipisă din numele său, prin care a confirmat că a primit suma de 60 000 lei și totodată, s-a obligat să confecționeze și instaleze mobilierul până la 25.06.2018. Aplicând același mod de operare la realizarea în continuare a intenției sale infracționale, la 25.06.2018, Bodrug Igor, aflându-se la atelierul de producție de pe str. Meșterul Manole, mun. Chișinău, a mai întocmit o recipisă din numele său, prin care a confirmat că a primit suma de

bani și se obligă să confecționeze mobilierul pentru care a primit suma de 60 000 lei, asigurându-l pe Graur Alexandru că acesta va fi confecționată în scurt timp.

Tot el, la 30 ianuarie 2018, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, prin comportamentul său viclean, îndreptat la inducerea în eroare a victimei prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii și calităților substanțiale ale obiectului actului juridic, camuflându-și intențiile sale drept relații civile, făcând uz de încrederea lui Graur Tatiana, dobândită în baza unor raporturi juridice avute anterior cu fiul acesteia, nedorind din start să-și execute obligațiunile asumate, sub pretextul confecționării unui dulap-cupe pentru dormitor, care urma a fi confecționat și instalat în imobilul situat pe str. xxxx, mun. xxxx în termen de o lună, în urma efectuării unor măsurări, a solicitat și a primit de la Graur Tatiana suma de 6 000 lei, ce constituie plata în avans din suma totală de 14 500 lei, obligându-se să execute lucrările. În urma unor discuții purtate la telefon cu Graur Tatiana, fiind întrebat despre etapa la care se află lucrările de confecționare a mobilierului, Bodrug Igor realizând că este suspectat în faptul că lucrările nu sunt efectuate, continuându-și intenția infracțională, acționând în vederea însuflării încrederii părții vătămate, a întocmit o recipisă din numele său, prin care a confirmat că a primit suma de 6000 de lei ca avans și totodată, s-a obligat să confecționeze și instaleze mobilierul până la 06.06.2018.

În consecință, ca rezultat al acțiunilor sale criminale din faza inițială, când a solicitat și a primit banii de la părțile vătămate, întărite ulterior prin manopere frauduloase sub formă de recipise, Bodrug Igor, a însușit mijloacele bănești primite, fără a-și îndeplini obligațiunile de a confecționa mobilierul, cauzându-le astfel lui Graur Alexandru și Graur Tatiana un prejudiciu material în proporții considerabile, în sumă totală de 66 000 (șase zeci și șase mii) lei.

Astefel, prin, acțiunile sale intenționate, Bodrug Igor a săvârșit *escrocheria*, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, a calităților substanțiale ale obiectului și a părților (identitatea acestora fiind determinantă la încheierea actului juridic) actului juridic, încheierea căruia a fost determinată de comportamentul viclean, care a produs daune considerabile, infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (1) din Codul penal.*

Bodrug Igor pe parcursul anilor 2017-2018, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul confecționării și montării mobilierului destinat pentru bucătărie, prin inducerea în eroare, prin prezentarea ca adevărată a

unei fapte mincinoase, în privința naturii și calității obiectului actului juridic anulabil, determinată de comportamentul viclean al făptuitorului, în timp ce se afla în apartamentul nr. xx din str. xxxx, mun. xxxx, a dobândit ilicit de la Matasari Diana mijloace bănești în sumă de 45 000 lei, astfel cauzând-ui părții vătămate o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 45 000 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Bodrug Igor a săvârșit *escrocheria*, adică *dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii actului juridic, încheierea acestuia fiind determinată de comportamentul viclean al făptuitorului, care a produs daune considerabile*, infracțiune prevăzută la art. 190 alin. (1) Cod penal.

Verificând argumentele apelului în raport cu actele cauzei, instanța de apel a statuat că, instanța de fond a examinat obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale, cât și în cadrul ședințelor de judecată, atât ale apărării, cât și ale acuzării, probe care au fost cercetate și apreciate corect de către instanța de fond, fapt ce face, ca concluzia acesteia despre vinovăția lui Bodrug Igor în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 190 alin. (1); art. 190 alin. (1); art. 190 alin. (1); art. 190 alin. (1) Cod penal, să fie justă și întemeiată.

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel avocatul Pucas Ina în numele inculpatului a solicitat aplicarea prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Analizând temeiul nominalizat, instanța de apel a constatat că, acesta își găsește confirmarea la judecarea apelurilor declarate, existând motive temeinice de implicare a instanței de apel în sensul casării din alte motive a hotărârii contestate.

În speța dată, instanța de apel a constatat că, inculpatul întrunește prevederile art. 2 alin. (1) din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021, potrivit căruia procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr. 985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, or sancțiunea prevăzută la art. 190 alin. (1) Cod penal prevede pedeapsă sub formă de amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

Totodată, instanța de apel a reiterat că, reieșind din conținutul cererii inculpatului Bodrug Igor, ultimul și-a manifestat personal acordul în scris la aplicarea în privința sa a prevederilor Legii cu privire la amnistie în legătură cu

aniversarea XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, manifestând căință față de faptele infracționale comise, recunoscând integral vinovăția pentru cele incriminate, totodată obligându-se să restituie prejudiciul cauzat părților vătămate.

Respectiv, circumstanțele de fapt ale cauzei deferite judecătii, se încadrează în prescripțiile generale ale Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Totodată, instanța de apel a reiterat că, celelalte dispoziții ale sentinței urmează a fi menținute.

Astfel, în cadrul urmăririi penale, partea vătămată Ivanov Nina, recunoscută ca parte civilă (f.d. 10, vol. I) a înaintat acțiune civilă privind încasarea prejudiciului material în sumă de 8500 lei. Ulterior, de către inculpatul Bodrug Igor i-a fost achitată suma de 3 400 lei, restanță fiind suma de 5100 lei.

Potrivit acțiunilor civile înaintate reiese că:

- partea vătămată Matasari Diana a solicitat încasarea sumei de 78 831, 77 lei și anume: suma avansului achitat - 45 000 lei, suma penalităților calculate pentru perioada de 180 de zile - 16 200 lei, suma dobânzii de întârziere calculate pentru perioada de 16.01.2018-22.06.2020- 12 503,22 lei, suma prejudiciului cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum (rata inflației) pentru perioada 16.01.2018 - 22.06.2020 - 5 128, 55 lei și plata asistenței juridice în sumă de 1000 lei;

- partea vătămată Bîrca Maria a solicitat încasarea din contul inculpatului a sumei de 64 172, 45 lei și anume: suma avansului transmis 43 270, 34 lei, suma dobânzii de întârziere calculat pentru perioada de 05.09.2017-2.07.2020 - 14 291, 85 lei, suma prejudiciului cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum (rata inflației) pentru perioada 05.09.2017-28.07.2020 - 6 609, 26 lei, și plata asistenței juridice în sumă de 1000 lei;

- partea vătămată Graur Tatiana a solicitat încasarea din contul inculpatului a sumei de 8 310, 93 lei, în calitate de prejudiciu material și anume: suma avansului transmis - 6 000 lei, suma dobânzii de întârziere calculate pentru perioada 30.01.2018-22.06.2020 - 1 638, 74 lei, suma prejudiciului cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum (rata inflației) pentru perioada 30.01.2018-22.06.2020- 672, 19 lei, totodată solicitând încasarea prejudiciului moral în sumă de 8 310, 93 lei;

- partea vătămată Graur Alexandru a solicitat încasarea din contul inculpatului a sumei de 79 861, 60 lei, care include suma avansului achitat - 60 000 lei, suma dobânzii de întârziere calculate pentru perioada 25.06.2018-22.06.2020 - 13 627, 40 lei, suma prejudiciului cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum (rata inflației)

pentru perioada 25.06.2018 - 22.06.2020 - 6 234, 20 lei, și plata asistenței juridice în sumă de 1000 lei.

Referitor la acțiunea civilă depusă de Bîrca Maria, instanța de apel a reiterat că, instanța de fond justificat a considerat, că acțiunea cu privire la solicitarea compensării prejudiciului material cauzat ca rezultat al acțiunilor inculpatului sunt întemeiate parțial, și anume în suma de 43270,34 lei, bani transmiși pentru confecționarea mobilei și suma de 3000 lei achitate pentru asistența juridică. Or, în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit vinovăția inculpatului în faptele incriminate, s-a constatat, că anume el a comis aceste fapte. În cauza sunt întrunite condițiile răspunderii civile delictuale, întrucât inculpatul a săvârșit cu vinovăție o faptă ilicită ce a cauzat un prejudiciu, iar între fapta ilicită și prejudiciu există raport de cauzalitate. Ceea ce ține de suma de 14291,85 lei calculată în calitate de dobândă de întârziere - 6609,26 lei - rata inflației, instanța de fond în mod corect a respins această solicitare, or potrivit recipisei anexate la dosar, nu a fost prevăzută achitarea acestor sume în caz de neexecutare.

Cu referire la prejudiciului moral cauzat părții vătămate Bîrca Maria în sumă de 64172,45 lei, instanța de apel a remarcat că, prin acțiunile ilicite ale inculpatului, părții vătămate i-a fost cauzate suferințe morale. Astfel, evaluând gradul de prejudiciabilitate, suferințele suportate justificat s-a ajuns la concluzia că urmează să fie achitat prejudiciu moral parțial în valoare de 5000 lei.

Referitor la acțiunea civilă depusă de Matasari Diana, instanța de apel a considerat, că acțiunea cu privire la solicitarea compensării prejudiciului material cauzat ca rezultat al acțiunilor inculpatului sunt întemeiate parțial, și anume în suma de 45000 lei, bani transmiși pentru confecționarea mobilei, 16200 lei - penalitate, 12503,22 lei - dobânda de întârziere și suma de 1000 lei achitați pentru asistența juridică. Or, în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit vinovăția inculpatului în faptele incriminate, s-a constatat, că anume el a comis aceste fapte. În cauza sunt întrunite condițiile răspunderii civile delictuale, întrucât inculpatul a săvârșit cu vinovăție o faptă ilicită ce a cauzat un prejudiciu, iar între fapta ilicită și prejudiciu există raport de cauzalitate. Ceea ce ține de suma de 5128,55 lei - rata inflației, această solocitare în mod justificat a fost respinsă.

Referitor la solicitarea recuperării prejudiciului moral, cauzat părții vătămate Matasari Diana în sumă de 78831,77 lei, instanța de apel a remarcat că, prin acțiunile ilicite ale inculpatului, părții vătămate i-a fost cauzate suferințe morale. Astfel, evaluând gradul de prejudiciabilitate, suferințele suportate instanța în mod corect a concluzionat că urmează să fie achitat prejudiciu moral parțial în valoare de 5000 lei.

Referitor la acțiunea civilă depusă de Graur Tatiana, instanța de apel a considerat că, acțiunea cu privire la solicitarea compensării prejudiciului material cauzat ca rezultat al acțiunilor inculpatului sunt întemeiate parțial, și anume în suma de 6000 lei, bani transmiși pentru confecționarea mobilei. Or, în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit vinovăția inculpatului în faptele incriminate, s-a constatat, că anume el a comis aceste fapte. În cauza sunt întrunite condițiile răspunderii civile delictuale, întrucât inculpatul a săvârșit cu vinovăție o faptă ilicită ce a cauzat un prejudiciu, iar între fapta ilicită și prejudiciu există raport de cauzalitate. Ceea ce ține de suma de 1638,74 lei calculată în calitate de dobândă de întârziere, 672,19 lei - rata inflației, instanța de fond justificat a respins aceasta solicitare, or potrivit recipisei anexate la dosar, nu a fost prevăzută achitarea acestor sume în caz de neexecutare. La fel, instanța corect a respins solicitarea părții vătămate referitor la încasarea sumei pentru asistența juridică, or potrivit acțiunii civile depuse, nu a fost indicată suma achitată pentru asistența juridică, nefiind anexate și nici careva probe în acest sens.

Cu referire la prejudiciul moral, cauzat părții vătămate Graur Tatiana în sumă de 8310,93 lei, instanța de apel a remarcat că, prin acțiunile ilicite ale inculpatului, părții vătămate i-a fost cauzate suferințe morale. Astfel, evaluând gradul de prejudiciabilitate, suferințele suportate instanța de fond justificat a concluzionat că urmează să fie achitat prejudiciu moral parțial în valoare de 2000 lei.

Referitor la acțiunea civilă depusă de Graur Alexandru, instanța de apel a considerat că, acțiunea cu privire la solicitarea compensării prejudiciului material cauzat ca rezultat al acțiunilor inculpatului sunt întemeiate parțial și anume în sumă de 60000 lei, bani transmiși pentru confecționarea mobilei. Or, în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit vinovăția inculpatului în faptele incriminate, s-a constatat, că anume el a comis aceste fapte. În cauză sunt întrunite condițiile răspunderii civile delictuale, întrucât inculpatul a săvârșit cu vinovăție o faptă ilicită ce a cauzat un prejudiciu, iar între fapta ilicită și prejudiciu există raport de cauzalitate. Ceea ce ține de suma de 13627,40 lei calculată în calitate de dobândă de întârziere, 6234,20 lei - rata inflației, instanța de fond corect a respins această solicitare, or potrivit recipisei anexate la dosar, nu a fost prevăzută achitarea acestor sume în caz de neexecutare. La fel, corect a respins solicitarea părții vătămate referitor la încasarea sumei pentru asistența juridică, or potrivit acțiunii civile depuse, nu a fost indicată suma achitată pentru asistența juridică, nefiind anexate și nici careva probe în acest sens.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Pucas Ina în numele inculpatului, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei, în partea ce ține de soluționarea

acțiunilor civile, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hătărâri privind respingerea cerințelor părților vătămate privind încasarea prejudiciului moral.

În susținerea celor solicitate, recurentul invocă dezacordul cu hotărârile instanțelor inferioare în partea dispunerii încasării în beneficiul părților vătămate a prejudiciului moral, cât și încasarea în beneficiul părții vătămate Mătăsari Diana a penalităților și a dobânzii de întârziere, or:

- partea vătămată Graur Alexandru a indicat că a transmis inculpatului suma de 60 000 lei și că susține pretenția materială în această sumă (f.d. 122). În acest context este necesar de menționat că Graur Alexandru a înaintat acțiune civilă dar nu a fost audiat în privința acțiunii civile și nu a concretizat în declarațiile sale cum evaluează prejudiciul moral. Astfel, considerăm că instanța de fond neîntemeiat a încasat suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral;

- partea vătămată Graur Tatiana a indicat că a transmis inculpatului suma de 6000 lei și că susține prejudiciul material în această sumă, iar prejudiciu moral nu are (f.d. 123). În acest context este necesar de menționat că Graur Tatiana a înaintat acțiune civilă dar nu a fost audiată în privința acțiunii civile și a declarat că pretenții de ordin moral nu are. Astfel, considerăm că atât instanța de fond, cât și instanța de apel neîntemeiat a încasat suma de 2000 lei cu titlu de prejudiciu moral;

- partea vătămată Matasari Diana a indicat că a transmis inculpatului suma de 45000 lei, are pretenții materiale și dorește încasarea penalităților indicate în contract (f.d. 124). În acest context este necesar de menționat că Matasari Diana a înaintat acțiune civilă dar nu a fost audiată în privința acțiunii civile și nu a concretizat în declarațiile sale cum evaluează prejudiciul moral. Astfel, considerăm că instanțele inferioare neîntemeiat a încasat suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral, cât și suma de 16200 lei - penalitate, 12503,22 lei - dobânda de întârziere.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului declarat din următoarele considerente.

În drept, soluția de inadmisibilitate a recursului declarat de partea apărării, își are sediul juridic în dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, unde este stipulat că, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, poate să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată, că partea apărării contestă decizia instanței de apel doar în latura civilă, și anume invocă dezacordul privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul părților vătămate

a prejudiciului moral, din care motiv hotărârea judecătorească contestată va fi supusă verificării doar sub aspectul laturii civile în partea stabilirii prejudiciului moral.

Verificând actele cauzei, raportate la alegațiile recurentului în partea ce ține de soluționarea acțiunii civile, Colegiul penal reține că decizia instanței de apel este corectă, legală și întemeiată, iar criticile avansate în această parte, sunt vădit nefondate.

Așadar, în prezenta speță, rezultând din concluziile menționate în partea motivată a hotărârii instanței de apel, se reține că această instanță la capitolul stabilirii cuantumului prejudiciului moral a considerat necesar a încasa din contul inculpatului Bodrug Igor prejudiciul moral în sumă de 5000 lei în beneficiul părților vătămate Bîrca Maria, Graur Alexandru, Matasari Diana, fiecare, și de 2000 lei în beneficiul părții vătămate Graur Tatiana.

Deși, considerentele instanței de apel la aprecierea mărimii prejudiciului moral nu au fost desfășurate pe larg în hotărârea adoptată, în viziunea instanței de recurs concluziile menționate sunt juste, iar criticile recurentului nu constituie temeieri verosimile de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel.

Opozant celor invocate de către recurent, Colegiul penal subsidiar notează, că în temeiul art. 1423 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, *mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacere persoanei vătămate. Ținând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei. Astfel, instanța de recurs menționează că despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.*

În susținerea celor enunțate, instanța de recurs menționează și jurisprudența CtEDO, cauza Ernst c. Belgiei (15 iulie 2003), unde Curtea a statuat, în principiu, că „atunci când victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri, chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit”.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unei erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate, fapt ce impune inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Pucas Ina în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Pucas Ina în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 ianuarie 2022, în cauza penală în privința lui *Bodrug Igor Xxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *11 noiembrie 2022*.

Președinte:

Timofti Vladimir

Judecători:

Guzun Ion

Cobzac Elena